

Модул 1

Въведение в социалното предприемачество

Тема 1

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Резултати от обучението

След приключване на модула, Вие ще трябва да можете:

- Да контекстуализирате социалните предприятия в рамките на пазара на труда и да сте по-уверени в знанията си по темата.
- Имате способността да интегрирате, отразявате, оценявате и управлявате получената информация, търсена от различни източници, за да я синтезирате и формулирате, като описвате и изпълнявате по вашите собствени разбирания.
- Да повишите осведомеността сред другите относно концепцията за социално предприемачество и свързаните с него ценности - Обяснения и демонстриране

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социално предприятие?

Социално предприятие (СП отсега нататък) се създава от хора със социални и / или екологични съображения, които се стремят да подобрят или да решат даден социален или еко проблем чрез продажба на иновативни продукти или услуги.

За да се запази функционирането на социалните предприятия, те също търсят икономически растеж. По този начин съчетават икономическата печалба със социална и екологична полза.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социално предприятие?

Производството не предполага генериране само на търговски печалби (икономически). Тя също така трябва да създава и социална полза (за общността, уязвими хора, околната среда и др.), да стимулира благосъстояние и развитието на социалната справедливост, както и опазването на околната среда. Следователно едно СП търси двойни резултати; Насърчаване на социалните промени, както и реализиране на печалби от продукта или услугата, която предлага. Социално предприятие също се грижи и за своите служители. Той дава стабилна работа с достойни заплати, разпределение на отговорностите сред работната сила и осигурява приятна работна среда. Всичко това обогатява служителите.

Enterprise with purpose

Social enterprises are purpose-driven organisations that trade to deliver social and environmental impact

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социално предприятие?

СП се стреми да бъде независимо икономически – да се издържа от приходите, които получава чрез продажбите на продуктите или услугите, които предлага. Печалбата на социалното предприятие не се разпределят между акционерите (собственика/ците на предприятието). Те се реинвестират в предприятието и по този начин генерират голямо социално въздействие.

Много социални предприятия са с бизнес структура, която работи добре за постигане на икономическите печалби, докато те се справят със социални и екологични промени. През 70-те години първата дефиниция на социално предприятие е "демократична организация, независима, със социална цел и функционираща съобразно стандартите за опазване на околната среда". Понастоящем това определение е валидно.

Социално предприятие може да работи в много различни области като: финанси, социални дейности, културно приобщаване, подкрепа за възрастни, ниски разходи за здравни услуги, нови образователни методологии, алтернативни енергии, търговията или продажби на различни продукти.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

S

U

Y

S

E

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социален предприемач?

Социалният предприемач, съгласно критериите Ashoka (вижте webgraphy), трябва да има следния профил:

- a.** Мотивация за предприемачеството, като двигател за промяна на обществото. Не да дадеш рибата, или да научиш нукого как да лови риба, а да променяш из основи рибната промишленост?
  - b.** Фокус в една област и проблем в тази област. Например фирма за куриерски услуги, където куриерите са хора с интелектуални затруднения. Това СП осигурява работа за тези хора, в този случай има социално въздействие и икономическа полза.
  - c.** Знанието. Предприемачите изучават своята област на действие (хората, институциите, технологията), за да направят най-добрия проект.
  - d.** Експериментиране (идеи). Предприемачът тества и експериментира с различни идеи, докато не открие тази, която ще донесе социални и икономически ползи.
- «Трябва да се научим как да провокираме структурна социална промяна. Само така ще се промени обществото за десетилетия.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социален предприемач?

е. Задава си следните въпроси, за да провокира социалната промяна, която търси? Например: Как/ какво трябва да направя, за да постигна целта си? Как да сглобя пъзел? Как ще разреши този проблем и следващия?

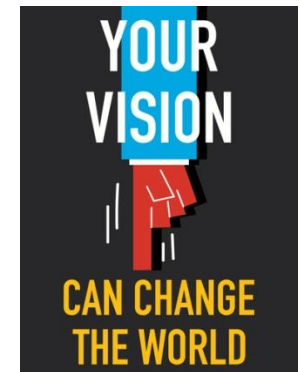
Три елемента, които трябва да има социалния предприемач:

a. Креативност (иновативни решения) - да задава цели и намира решения.

Иновацията е ключова.

b. Призвание. Това е вътрешната движеща сила. Тя носи и лидерство - да знае как да ръководи, да знае какво трябва да се направи за да се реализират целите му. Не спира да работи, докато не са постигнати социална промяна.

c. Наличие на етичен кодекс, така че хората да му имат доверие.

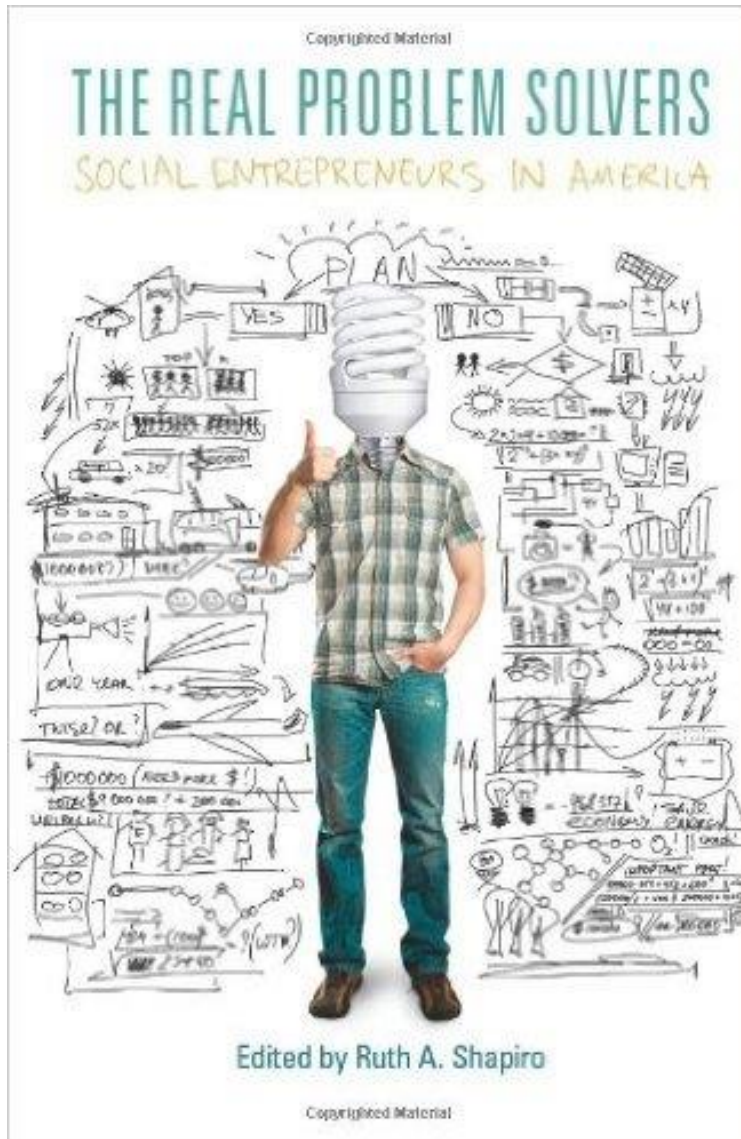

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социален предприемач?

Важно е социалните предприемачи да знаят как да разпространяват социалната промяна, която иска да популяризират, за да повярва в тях по-голям процент от населението и по този начин да допринесат за постигането на социална промяна (вж. Модул 4)

Европейската комисия подкрепя и улеснява създаването на социални предприятия. Местните публични администрации предприемат мерки и за облекчаване на пътя към обучение, насоки и финансиране за създаването на социални предприятия. Това улеснява социалните предприемачи да създават заетост.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

S U Y S E

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Какво е социална иновация?

Това е ново решение на социален проблем или създаване на нещо ново или подобрене в нещо, което вече съществува. Нови или подобрени продукти или услуги. Подобрени процеси или форми на организации. Нови начини на социални постижения в много различни области на обществото, търсене на нови решения на обществени проблеми и предизвикателства. По-ефективни, по-устойчиви, по-справедливи. Социалните иновации допринасят с отговори на "цялото общество, а не само на някои индивиди"

Мъри (Murray, R)

За *Мъри* социалните иновации означават нови идеи (продукти, услуги и модели), които задоволяват социалните и екологичните нужди. Също така създава нови отношения на сътрудничество. По този начин може да има трансфер на идеи сред предприемачите; нов опит може да бъде известен и да се възпроизведе моделът в друг контекст. Пример за социални иновации е **онлайн доброволчеството**, безплатна услуга, стартирала през 2000 г., където лица от цял свят допринасят за развитието на организации с нестопанска цел със социални и екологични цели, както и публични институции. Социалните предприемачи трябва да включат социалните иновации в своите проекти и работа.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

S

U

Y

S

E

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

С какво социалното предприятие се отличава от традиционното?

Традиционната икономика не отговаря на екологичните, личните и социалните очаквания. С неолибералната политика и капиталистическия икономически модел социалната държава се разпада. Тук социалните предприятия са намерили ниша да задоволят нуждите, които социалната държава е изоставила, да подобрят местното и общностно благополучие, социалното включване и отчитане на аспекти, свързани с половете като своя морална и етична отговорност.

Социално предприятие: основната му цел е социална / екологична промяна. Той произвежда иновативни решения на социалните проблеми; докато търси икономическа устойчивост; и използва бизнес инструменти и принципи за неговото управление. Социалното предприятие реинвестира печалбите си в мисията на организацията, за разлика от традиционното предприятие.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

С какво социалното предприятие се отличава от традиционната частна фирма?

Социалните предприятия също са склонни да създават стратегически съюзи. Ние живеем в променящ се и конкурентен свят, където е по-добре да установим сътрудничество, за да постигнем икономическа печалба и да се адаптираме по-добре към променящата се реалност. Също така се разширява обмена на експертиза, ноу-хау и споделянето на опит по неконкурентен начин.

Частна бизнес организация: човек или група хора, които си сътрудничат, за да постигнат комерсиални цели. Например, продават продукти или услуги, за да генерират приходи и печалби. Повечето бизнес организации се формират, за да получават доходи за собствениците и заинтересованите страни. Успехът зависи от увеличаването на печалбата за собствениците на бизнеса. Някои от тях не вземат под внимание отрицателните въздействия, които техните действия могат да имат върху обществото или околната среда.

Така че, въпреки че и двата вида предприятия имат бизнес мисия, ценности, цели и стратегии, частният бизнес го прави само за да реализира печалба, докато социалното предприятие - за благо на обществото.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

S

U

Y

S

E

Starting Up Young Social
Entrepreneurship

Този проект е финансиран от Европейския съюз чрез програма Erasmus+ KA2 Strategic Partnerships

Disclaimer

"This presentation reflects the views only of the authors, and the Education, Audiovisual and Culture Executive Agency and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Starting Up Young Social
Entrepreneurship